

**ХРИСТО СМИРНЕНСКИ
КОГАТО АТОВЕТЕ СЕ РИТАТ,
МАГАРЕТАТА ТЕГЛЯТ
ИМПЕРИАЛИСТИЧНА,
ПАТРИОТИЧНА И
ТРАГИКОМИЧНА ПАНОРАМА**

chitanka.info

КОГАТО АТОВЕТЕ СЕ РИТАТ, МАГАРЕТАТА ТЕГЛЯТ^[0]

Действащи лица:

Барба^[1] Яни Атински^[2] — автоматична кукла

Сър Джон^[3] — собственик на куклата

Мосю Поанкаре^[4] — собственик на заложената вила „Кемал
паша“

СЦЕНА 1

Действието става през август 1922. Сцената представлява бреговете на Босфора. Вдясно се виждат Чаталджанските укрепления, вляво — минаретата на „Св. София.“

Сър Джон (както винаги скрит зад кулисите. Вижда се само пушекът на лулата му).

СЪР ДЖОН (на себе си):

Много скучно време,
дявол да го вземе!
Види се, и тоз сезон
пак така ще мине Джон.
А би трябвало Кир Яни
да изпратиме на бани!
Този славен внук на Омир
май отдавна не е дал
някой по-нов цирков номер
с пехливанина Кемал.
Анадолската им драма
стана тъй безинтересна!
Не е честно
да кротуват тези двама!
Нека се раздвижат малко —
после работата лесна:
бърже ще ги разтърва
и веднага след това
сър Джон — хоп излопал
сам-самин Константинопол!
Ха, ха, ха!...

Влиза Барба Яни Атински, замислен и изпотен:

— В Анадола вече нещо

става скучно и горещо...

Джон:

Да, припича към Ангора,
не е както край Босфора.

БАРБА ЯНИ

Вие ли сте, Кирийос Джон?
Поздрав и дълбок поклон!

Джон:

Привет, привет, мистър Яни!
Още ли не се нагани
тук пред Цариград, войната
с по-смел удар да решиш?

БАРБА ЯНИ

Но какво ще кажат господата
там — из Лондон и Париж?

Джон:

Цариград се пада
само на Елада.

БАРБА ЯНИ

Искрено кажете, сър!
Да не ви остане пък хатър?

Джон:

Кълна се в Бялото море
и в твоята глава —
ни аз, нито Поанкаре
ще се разсърдим от това.

БАРБА ЯНИ

Тъй ли? Добре! Готов съм аз!
Кемал да му мисли тогаз!

Изважда меча си и се запътва към Цариград.

СЦЕНА II

Същата постановка. Виждат се само малки облаци над Чаталджа. Със запретнати ръкави на сцената дотичва запъхтян мосю Поанкаре.

Мосю ПОАНКАРЕ:
Така ли, да? Така?
Джсонова ръка!

Джон: *(едвам си подава главата и невъзмутимо поглежда нервирания Поанкаре).*

Джон: *(учудено):*
Гледай, гледай! Де отива
онзи грък натам?

Поанкаре (възмутен):
Чак пък толкова не бива!
Как не те е срам!

Джон:
Мене ли, мосю? Защо?
Аз ли крив съм и сега!

Поанкаре:
Чуй, сър, няма си място
новата шега!
Казвай му веднага да се спре!

Джон:
Помислете, сър Поанкаре,
помислете по-добре.
Да се хванем даже и на бас,

че не съм го пращал аз!

Поанкаре (нервиран):

Ще го спираш или не?

*Щом не искаш, то поне
позволи аз да го спра.*

Джон:

Ахаа! И таз добра!

Не играем на такваз игра.

*Сеещам се какво се сети,
ала собирай си ръцете!*

Аз ще се разправа с него, аз!

СЦЕНА III

Декорациите вляво изменени. Вижда се морето и нагазващият в него Барба Яни. Сър Джон стои зад Чаталджанските укрепления и маха с ръка.

Джон:

Ей, къде нататък ходите?

Питахте ли Обществото на народите?

БАРБА ЯНИ (продължава да върви).

Джон: (по-силно):

Ей ти там! Я върни се ти!

БАРБА ЯНИ:

Що ли кряска онзи зад кулисите?

Джон:

Къде натам? Къде натам?

Кой ти позволи?

БАРБА ЯНИ

Как кой? Че нали

ти съветваше ме сам!

Джон:

Аз ли! Как не те е срам!

БАРБА ЯНИ

Още крак не си натопил —

бягай от Константинопол!

На що мяза пък това?...

Няма да склоня глава!

Джон:

*Ехее! Шега ли са или лъжа
топовете по Чаталджа?*

БАРБА Яни (възмутено):

*Жалко, сър Джон, твърде жалко!
Уж разправяше ми преди малко:
„Цариград се пада
само на Елада.“*

Джон (спокойно):

*Да, така е, джентлемен,
но Елада пада се на мен!*

[0] Публикация: Червен смях. Седмично илюстрирано литературно-хумористично списание. София, г. III, бр. 31 от 8 август 1922 г., с подпис: Хр. Смирненски.

Стихотворението е написано по повод гръко-турската война от 1919-1922 г., която гръцката буржоазия започва, подстрекавана от империалистическите държави и предимно от Англия. След победата на кемалистката армия в сражението при р. Сакара, Франция сключва договор с Турция и признава анкарското правителство (октомври 1921 г.). Италия също прекратява въоръжената борба с Турция. Англия продължава да подкрепя Гърция, която не се отказва от своите териториални претенции. Това изключва възможността за мирно разрешение на конфликта. ↑

[1] Барба (гр.) — бай. ↑

[2] Барба Яни Атински — отнася се за Гърция. ↑

[3] Сър Джон — Смирненски има пред вид Англия. ↑

[4] Мосю Поанкаре — Поанкаре, Реймон (1860-1934) — френски политически деец, представител на монополистическите кръгове. Министър-председател (1912-1913, 1922-1924, 1926-1929), президент на Франция (1913-1920). Един от главните организатори на империалистическата интервенция срещу Съветска Русия. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.